

INTERVENTIONSDESIGNET

Formål, mål
og proces

FORMÅL

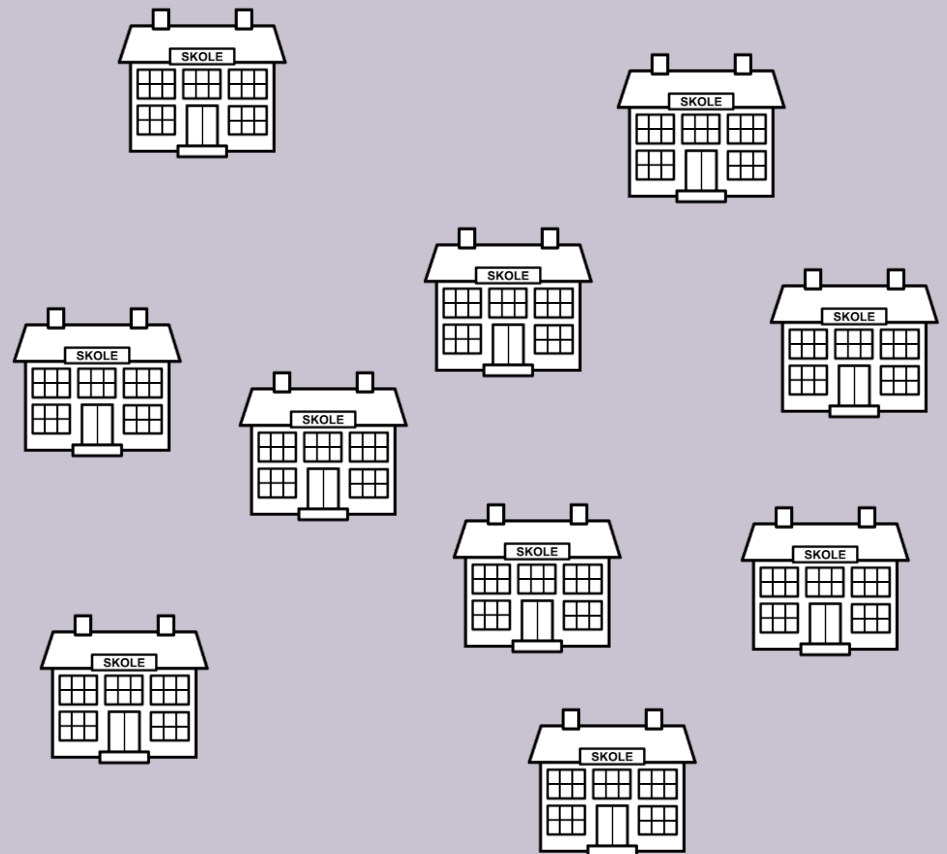

Forskning

Udvikling

UDVIKLINGSFORMÅL

At understøtte lærerens planlægning af målstyret undervisning og de aktiviteter, der støtter målstyret undervisning på de 10 demonstrationsskoler

UDVIKLINGSMÅL (OPSTILLET SOM MÅLPAR)

- Interventionen skal øge lærernes viden om nye **Forenklede Fælles Mål**, herunder formål, struktur og fagsyn, der kommer til udtryk igennem dem.
- Interventionen skal udvikle lærernes færdigheder i at udvælge og konkretisere FFM ift. konkrete undervisningsforløb
- Interventionen skal øge lærernes viden om **læringsmålstyret undervisning** samt **digitale ressursers muligheder** for at fremme denne.
- Interventionen skal udvikle lærernes færdigheder i at planlægge, gennemføre og evaluere læringsmålstyret undervisning understøttet af digitale resurser (målpilen).

INTERVENTIONENS FLERSTRENGEDE INTENTION

Digitalt værktøj/
data om læring

Forenklede
Fælles Mål

Samarbejde/
Subvision

Læringsmålstyret
undervisning

HVORDAN GØR MAN DET?

- Identifikation af udfordringer:
  - Mange intentioner
  - Mange interesser og forskellige forståelser
  - Interventionens relativt korte varighed

HVORDAN GØR MAN DET?

Principper:

- **Undersøgende og praksisnær** tilgang til lærernes eksisterende arbejde med planlægning,
- gennemførelse og evaluering af undervisning bygger på et **anderkendende og nysgerigt** samarbejde mellem fagdidaktikere og lærere
- **Tydelig stilladsering** af lærerens arbejde med målstyret undervisning og med brug af Målpil
- Gennemsigtighed i forhold til klar og **tydelig kommunikation** med skoleledelse, lærere, elever, forældre og offentlighed

DESIGNVÆRKSTEDER

- Fagdidaktikere og lærere arbejder sammen i didaktiske **designværksteder**; i en vekselvirkning mellem diskussion, faglige loops og afprøvning.
- Imellem de syv workshops arbejder lærerne med projektet ud fra **fælles, klare aftaler**, der fx. kommunikeres via hand-outs og i sparring med fagdidaktikerne
- **Sparringen** foregår via mails, samarbejdsplatforme (fx Google+) og/eller observationer og efterfølgende samtale

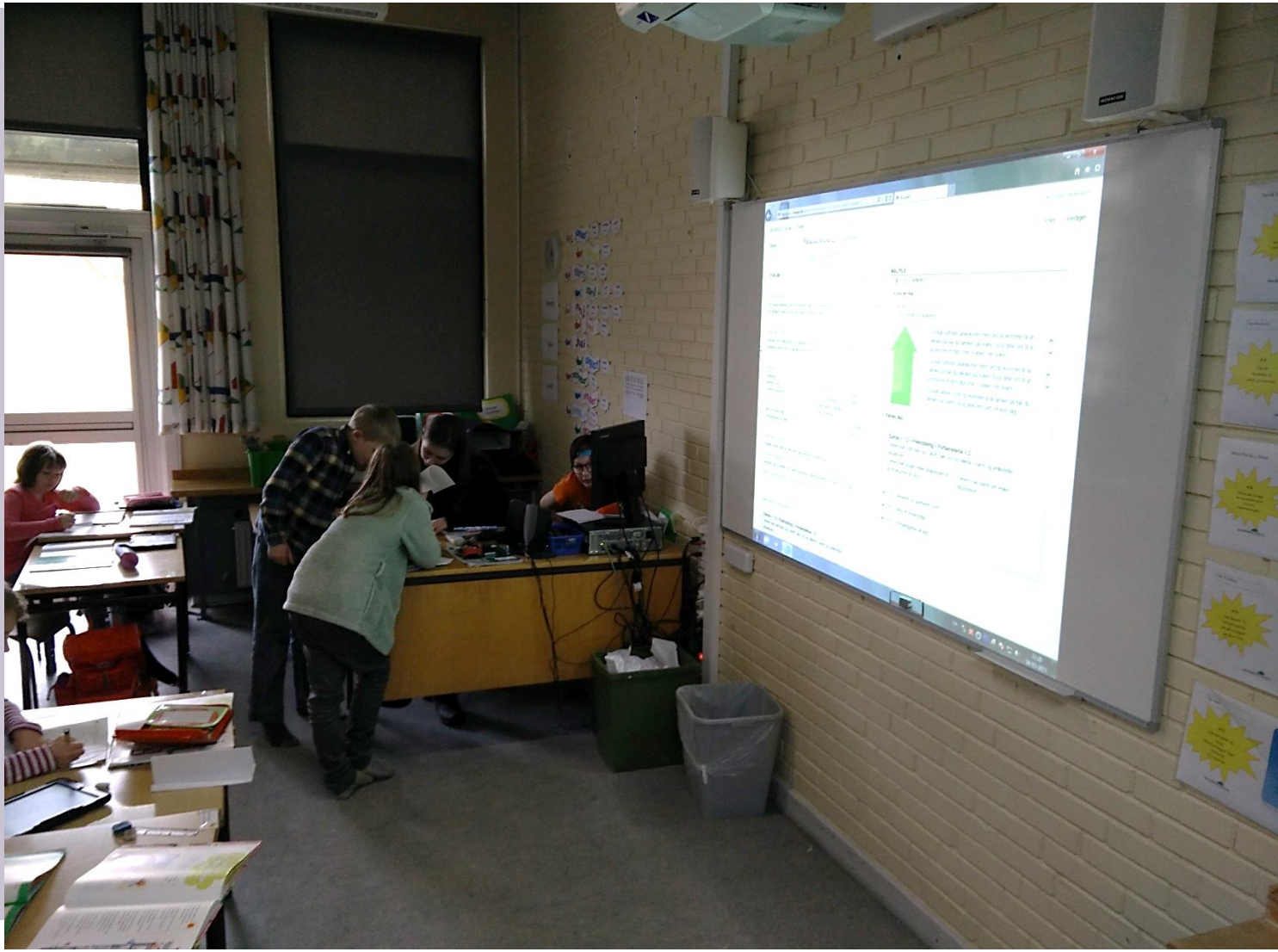

Visuel oversigt over hele forløbet

Lærernes forberedelse og daglige praksis

MÅLPILEN I KLASSERUMMET

FORMÅL

Forskning

Udvikling

FORSKNINGSFORMÅL

At **afprøve** resurser (målpilen) og **indsamle data** omkring resurser, der støtter anvendelsen af digitalt understøttede læringsmål til at skabe en klar og hensigtsmæssig sammenhæng mellem planlagt progression, brug af analoge og digitale læremidler, systematisk opfølgning og elevernes mulighed for at arbejde selvstændigt med egne mål.

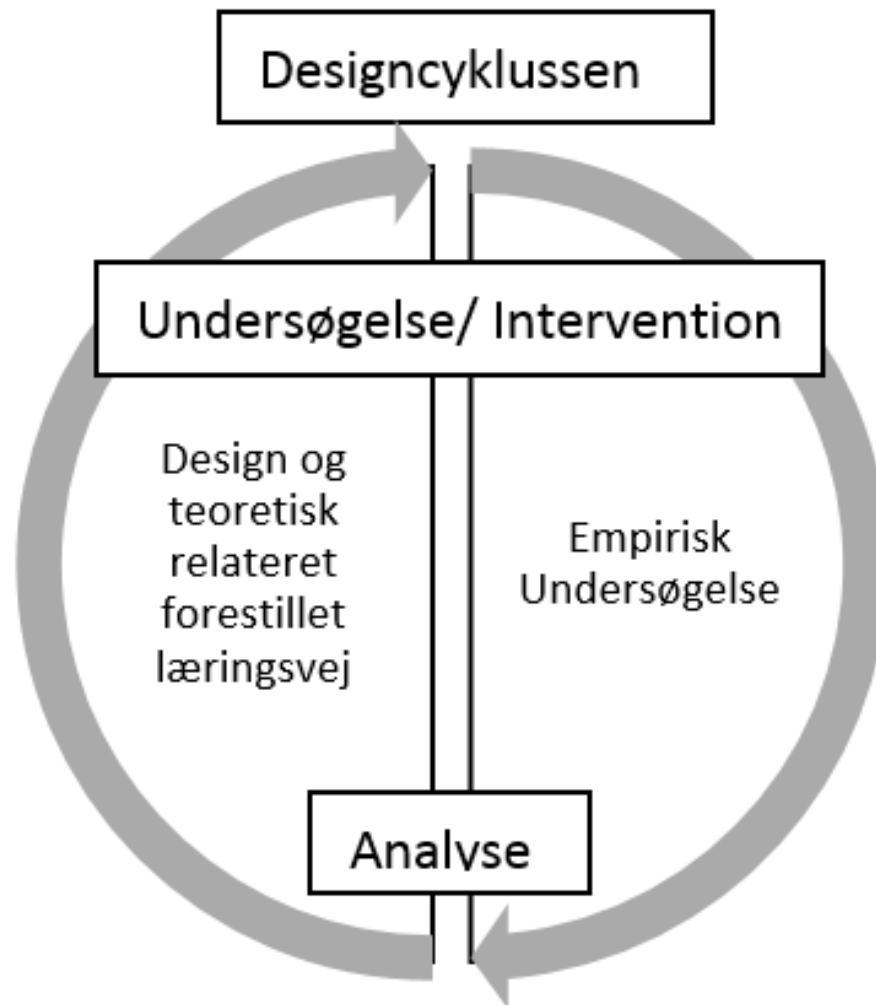
FORSKNINGSMÅL

- Interventionen skal skaffe viden om **digitale** planlægningsværktøjers mulighed for at fremme en **læringsmålstyret undervisningspraksis** hos lærerne.
- Interventionen skal skaffe viden om **lærernes forståelser** og anvendelse af **Forenklede Fælles Mål** som udgangspunkt for deres planlægning.
- Interventionen skal evaluere og synliggøre **elevernes faglige udvikling** igennem den planlagte læringsmålstyrede undervisning.

DATAINDSAMLINGEN

Data blev indsamlet på de ti skoler efter hvert gennemløb, altså tre gange i løbet af interventionen:

- Data omkring lærernes arbejde med målpilen indsamles i form af samtlige **udfyldte forløb med tilhørende målpile**.
- Data omkring **lærernes forståelser** af målstyret undervisning, arbejdet med FFM samt projektets grundhypoteser indsamles gennem skriftlige svar på udvalgte spørgsmål, fastholdelse af samtaler mellem fagdidaktikere og lærere på workshopsene og beskrivelser af mini-cases.

MÅLPILSANALYSE

Hvad fandt vi
ud af?

UNDERSØGELSESMETODE

- Analysen hviler på en induktiv og hermeneutisk metodologi.
- Vi har således gennemlæst alle målpile, og kategoriseret dem i forhold til hvornår i projektet de er lavet.
- I gennemlæsningen har vi taget udgangspunkt i alle målpile.
- Målpilene blev opdelt i henholdsvis matematik og dansk.
- I første gennemlæsning blev mulige kategoriseringer for målpilene noteret.
- Vi har analyseret efter tendenser i materialet, som enten er fælles for dansk og matematik, eller som adskiller de to fag.

DE FIRE ANALYSEOMRÅDER

- Sammenhængen mellem de Forenklede Fælles Måls kompetence mål og videns- og færdighedsmål
- Konkretiseringen af læringsmålene i målpilen
- Tegn på læring
- Målpilssprog.

SAMMENHÆNGEN MELLEM DE FORENKLEDE FÆLLES MÅLS KOMPETENCE MÅL OG VIDENS- OG FÆRDIGHEDSMÅL

- Tendensen i materialet er at målpilen ikke lægger op til inddragelse og fokus på kompetencemålene. Det er tydeligt, at lærernes tilknytningen af Forenklede Fælles Mål tager udgangspunkt i videns- og færdighedsmålene.

SAMMENHÆNGEN MELLEM DE FORENKLEDE FÆLLES MÅLS KOMPETENCE MÅL OG VIDENS- OG FÆRDIGHEDSMÅL

- ”Hvad skal vi lære? Vi skal lære at vurdere sproget i et uddrag af en roman, som vi læser fælles i klassen.
- **Hvad skal vi lave?** Vi skal finde eksempler på direkte tale, beskrivende tekst og metaforer”.
- **Forenklede Fælles Mål** tilknyttet dette eksempel er: “9.kl. Læsning: Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst”.
- Færdighedsmål: “Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler”
- Vidensmål: “Eleven har viden om sproglige virkemidler.”

SAMMENHÆNGEN MELLEM DE FORENKLEDE FÆLLES MÅLS KOMPETENCE MÅL OG VIDENS- OG FÆRDIGHEDSMÅL

- Det kan problematiseres at lærerne med brug af målpilen ikke stilladseres i brugen af de nye kompetencemål.

KONKRETISERINGEN AF LÆRINGSMÅLENE I MÅLPILEN

- Analysen af konkretiseringen af læringsmålene bygger på en skala fra 1-5, hvor 1 betyder meget konkret, og 5 betyder meget abstrakt. Denne skala tager teoretisk udgangspunkt i Tomas Højgaard's opdeling af dannelsesmål og færdighedsmål.
- Højgaard argumenterer for, at begge yderpunkter kan udgøre en fælde, der enten bliver alt for konkret og færdighedspræget eller alt for bred og abstrakt.

KONKRETISERINGEN AF LÆRINGSMÅLENE I MÅLPILEN (DANSK)

- Tendens til meget brede læringsmål: “Vi skal lære mere om folkeeventyrernes persontyper, stereotype opbygning og handlingsmønstre.”. ”Vi skal vurdere sproget...” etc.
- Eller meget konkrete mål fx i stavning og grammatik: “At sætte punktum og komma. At finde udsagnsled og grundled.”
- Der er dog også en tydelig tendens til, at de brede læringsmål, bliver langt mere konkrete i svaret på ”Hvad skal I lave?”.

KONKRETISERINGEN AF LÆRINGSMÅLENE I MÅLPILEN (MATEMATIK)

- I matematik ses en klar overvægt af meget konkrete læringsmål.
- Dette gør sig især gældende for læringsmål udelukkende knyttet til de matematiske stofområder. fx: “At en ligning er et åbent udsagn, hvor løsningen er den ubekendt x .”
- Der findes enkelte eksempler, hvor ‘Hvad skal vi lære’ bliver mere uddybet: “Vi skal lære at arbejde med situationer fra virkeligheden, som helt eller tilnærmelsesvis kan beskrives med lineære funktioner herunder ligefrem proportionalitet. Vi skal lære, at beskrive sammenhænge ved hjælp af funktionsbegrebet.”

KONKRETISERINGEN AF LÆRINGSMÅLENE I MÅLPILEN

- Højgaard hævder at de meget brede læringsmål bliver uhåndterbare som pejlemærke for læring, og at de meget konkrete mål mister perspektivet for læring.
- Målpilen som digital ressource understøtter ikke, at læreren skal gøre sig denne overvejelse.

TEGN PÅ LÆRING

- I analysen af materialet ses tre klare tendenser:
- Tegn forstået som taksonomiske niveauer.
- Tegn forstået som delmål.
- Tegn forstået som en højere grad af kompleksitet i anvendelsen, sådan som kompetencemålene i De Forenklede Fælles Mål er opbygget.

- Tegn forstået som taksonomiske niveauer betegner den tegnforståelse, at opfyldelsen af læringsmålet kan nås på forskelligt refleksionsniveauer.
- “1) Jeg udpeger talebobler og udtryk fra teksten.
- 2) Jeg *forklarer* hvordan ord og udtryk fra teksten hænger sammen med et billede
- 3) Jeg *anvender* ord og udtryk i egen tekst eller billede.”

TEGN PÅ LÆRING

- Tegn forstået som øget kompleksitet:
- “1)Du kan fremføre dit digt for en klassekammerat.
- 2)Du kan fremføre dit digt for en gruppe af klassekammerater.
- 3)Du kan fremføre dit digt for klassen.”

MÅLPILSSPROG

- Sproget i målpilene er forskelligt i de to fag.
- Matematik er konkret. De begreber, der bruges, er ofte nærmere knyttet til læremidlerne, der henvises til, end til begreberne i de forenkede fælles mål, der kobles på forløbet.
- Dette synes specielt tydeligt i målpile, der angiver en grundbog som det centrale læremiddel i undervisningen.

MÅLPILSSPROG

- Sproget er derfor ikke i særlig grad præget af læremidlerne. I danskfaget anvendes alle mulige didaktiske, semantiske og funktionelle læremidler løbende.
- Til gengæld er der en tendens til lidt upræcise formuleringer som: “passende anvendelse af...”, “lære mere om...”, “opnå en fornemmelse for...” etc.
- Disse upræcise læringsmålsformuleringer kan resultere i upræcis målopfyldelse hos eleverne, og manglede retning på undervisningen.

- **Alt i alt viser analysen af målpilene:**
- At målpilen ikke umiddelbart understøtter brugen af kompetencemålene fra Forenklede Fælles Mål.
- At konkretiseringen svinger mellem meget brede mål og meget konkrete mål.
- Den induktive analyse fandt tre hovedkategorier af tegnforståelse: Den taksonomiske, den aktivitetetsprægede tegnforståelse (delmål) og tegn forstået som kompleksitet.
- Sproget i målpilene bærer præg af fagenes forskellige traditioner og videnskabelige grundlag.